

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министерство на околната среда и водите
Басейнова дирекция „Дунавски район“

ПРОЕКТ НА ПЛАН ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РЕЧНИТЕ БАСЕЙНИ в Дунавски район за басейново управление 2022-2027 г.

26.11.2024 г.

гр. Плевен

I. Проект на ПУРБ 2022-2027 г.

1. Структура и съдържание
2. Характеризиране на РБУ
3. Натиск и въздействие
4. Мониторинг и състояние
5. Цели и изключения
6. Програма от мерки
7. Обществено обсъждане на проекта

II. Следващи стъпки

- Проектът на ПУРБ обхваща третия планов период съгласно РДВ до 2027 г. и представлява актуализация на ПУРБ 2016 - 2021 г.
- ПУРБ 2022 - 2027 г. е съобразен с Препоръките на ЕК след оценката на вторите ПУРБ
- Съдържанието е регламентирано в Закона за водите
- Структурата на проекта на плана не е променена
- При разработването на проекта на ПУРБ са направени редица актуализации и подобрения

Обхват на ПУРБ за Дунавски район за басейново управление:

- Българската територия от международния басейн на р. Дунав и включва водосборните басейни на реките: **Ерма; Нишава, реките на запад от р.Огоста, Огоста, Искър, Вит, Осъм, Янтра, Русенски Лом, Дунавски Добруджански реки**
- **42,5%** от територията на страната
- **126 общини в 18 области**
- **47%** от населението на България

Проектът на ПУРБ в Дунавски РБУ е разработен от експертите на БДДР въз основа на:

- *Информация от дейност на БДДР и от други институции*
- *Данни от национален и собствен мониторинг*
- *Резултатите от изпълнението на мерки от ПУРБ 2016-2021 г.*
- *Резултати от изпълнението на възложени от БДДР проучвателни мониторинги*

➤ *Резултати от изпълнението на Проект „ПУРБ 2022-2027“ с бенефициент дирекция „УВ“ в МОСВ и партньори четирите БД. Проектът е изпълнен с консултантска помощ от МБВР в рамките на „Споразумение за предоставянето на помощни услуги в подкрепа на разработването на ПУРБ и ПУРН за България“*

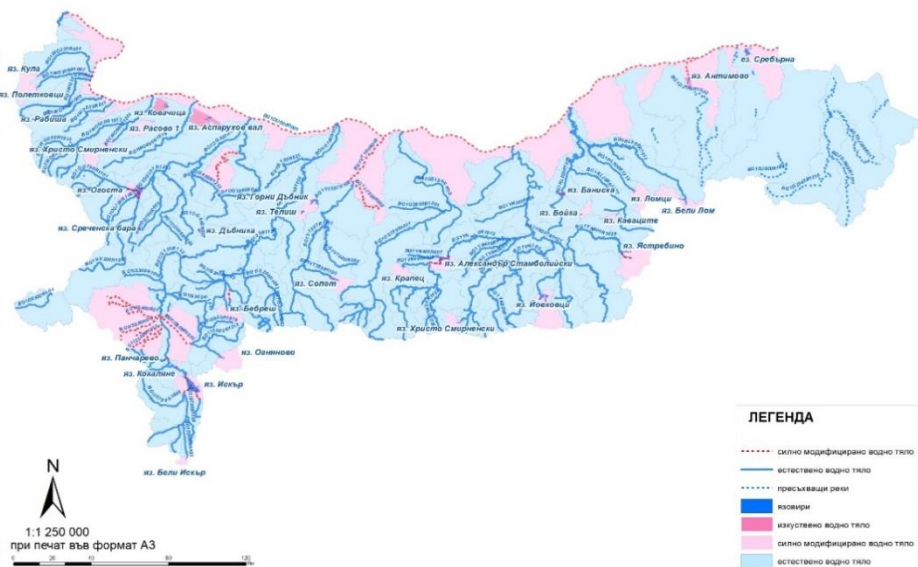
Характеризиране на повърхностни ВТ

- **Повърхностни водни тела в ДРБУ-типове, брой и границите не са променени - 256 бр.** (7 типа категория „река“ и 8 типа категория „езеро“)
- **Преразгледани са СМВТ и броят им е намален - 40 бр.** в проекта на ПУРБ 2022-2027 г. (при 52 бр. към ПУРБ 2)

Характеризиране на подземните ВТ

- **Подземни водни тела в ДРБУ- броят им не са променени – 50 бр.**
- **Отстранени са технически грешки („бели петна“) в очертаването на подземните водни тела**
- **Минерални води - не са очертани, като самостоятелни водни тела**

Силно модифицирани повърхностни водни тела

➤ Зони за защита на водите за пиене

- от повърхностни води - **73 бр.** определена е **1 нова зона** (обособени в самостоятелни водни тела);
- от подземни води - **50 бр.** (всички ПВТ).

➤ Зони за отдих, водни спортове и/или къпане - 1 бр.

(„Язовир Пчелина 2”, поречие Русенски Лом)

➤ Зони , в които водите са чувствителни към биогенни елементи

- *нитратно уязвима зона* - **46 %** от територията на ДРБУ;
- *чувствителна зона* - р. Дунав, от с. Ново Село до гр.Силистра; всички водни тела във водосбора на р. Дунав на територията на Р. България.

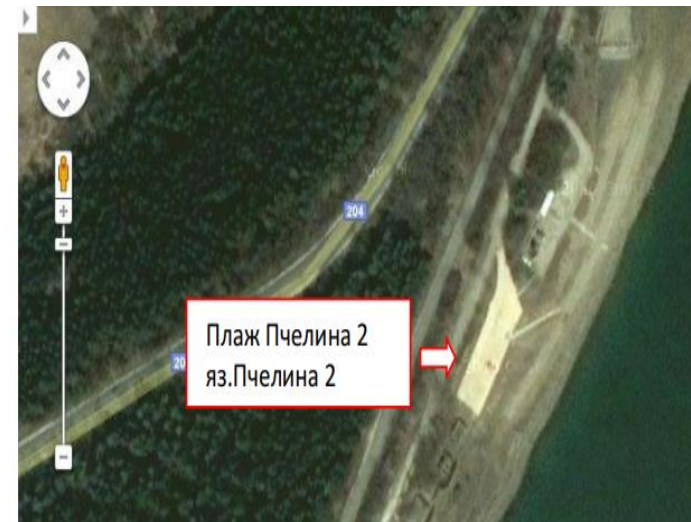
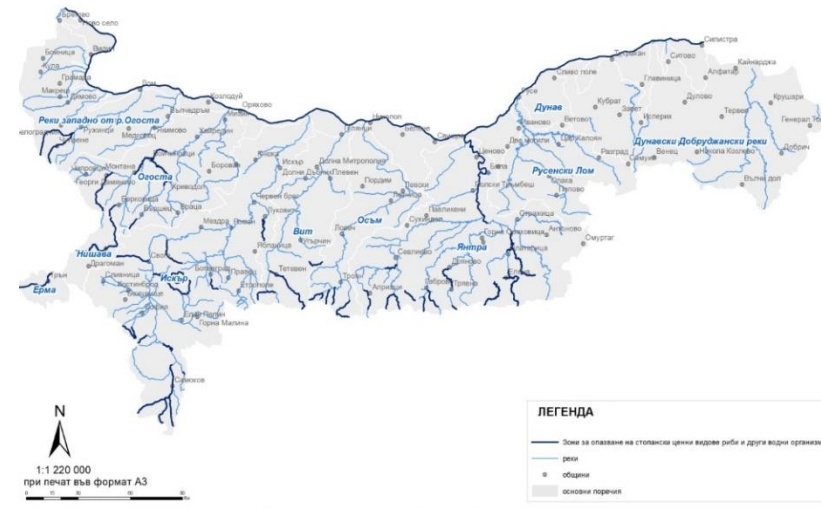
➤ Зони за опазване на стопански ценни видове риби - 33 бр.

(актуализирани с резултати от проучвателен мониторинг)

➤ Защитени територии и зони, в които водата е важен фактор

- зони от НЕМ Natura 2000 – **98 бр.** за местообитания; **51 бр.** за птици (*1 нова зона Рила буфер*);
- защитени територии- **20 бр.** нови защитени територии.

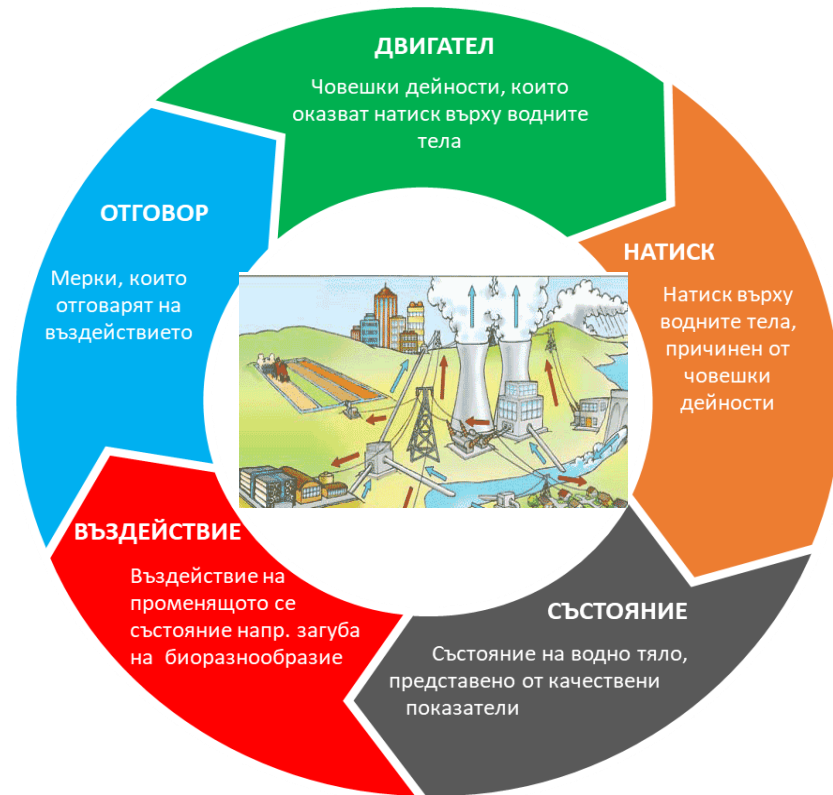
Зони за защита на водите -
Зони за опазване на стопански ценни видове риби и други водни организми

- Анализът на антропогенният натиск е базиран на концептуалната рамка «Движещи сили – Натиск – Състояние – Въздействие – Отговор»

- Анализирани източници на натиск върху водите

- **Точкови източници** - заустване на: битови и промишлени отпадъчни води
- **Дифузни източници** - населени места без канализация и с частично изградена, стари депа и сметища, земеделие и животновъдство, промишлени замърсявания, добив на подземни богатства, ерозия, атмосферни отлагания, транспорт
- **Натиск от физични изменения** (свързан с водовземане; ВЕЦ; защита от наводнения, корабоплаване)
- **Натиск от водовземане** (при подземните води)
- **Натиска от изменение на климата**
- **Натиск от инвазивни видове**
- **Натиск от историческо замърсяване**

В проекта на ПУРБ са анализирани всички потенциални източници на натиск

Въздействие върху повърхностните и подземните водни тела

Въздействие - резултат от антропогенния натиск върху водните тела, водещ до влошаване на състоянието

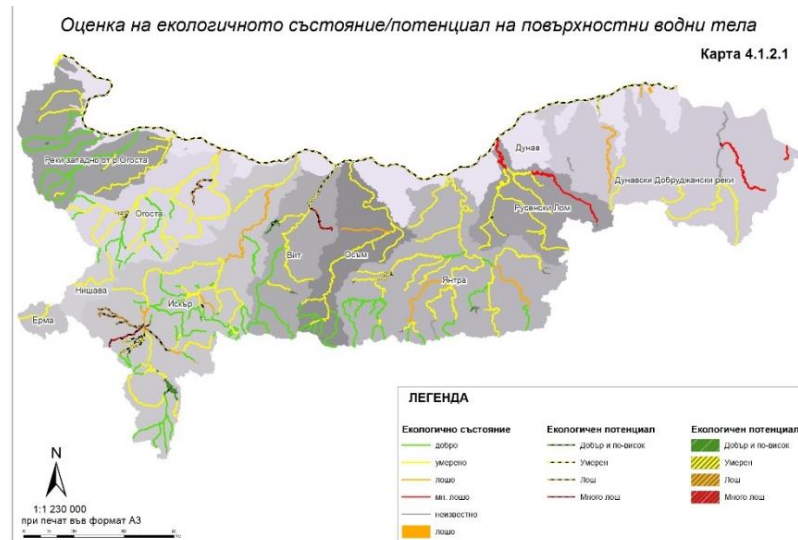
- Най-разпространените видове въздействия в ДРБУ (на база данни от мониторинг):
 - **Повърхностни водни тела**
 - **Биогенно въздействие** (разтворен кислород, БПК5 и др.) - поречията Искър, Янтра, Огоста, Осъм, Русенски Лом и Дунавски Добруджански реки
 - **Органично въздействие** (общ азот, бщ фосфор и др.)- в поречията Искър, Огоста, Вит и Осъм
 - **Въздействие от специфични замърсители и приоритетни вещества** - поречията Искър, Огоста и Янтра, Дунав и Западно от Огоста
 - **Подземни водни тела**
 - **Биогенно въздействие** (нитрати) – **6 бр.**
 - **Химично въздействие** (желязо, манган и хром) - **4 бр.**
- В проекта на ПУРБ 2022-2027 е анализирано самостоятелно въздействието от ВЕЦ

На база данните от мониторинга (констатираните въздействия) и събраната информация за антропогенния натиск, се определя **значимият натиск** за всяко водно тяло

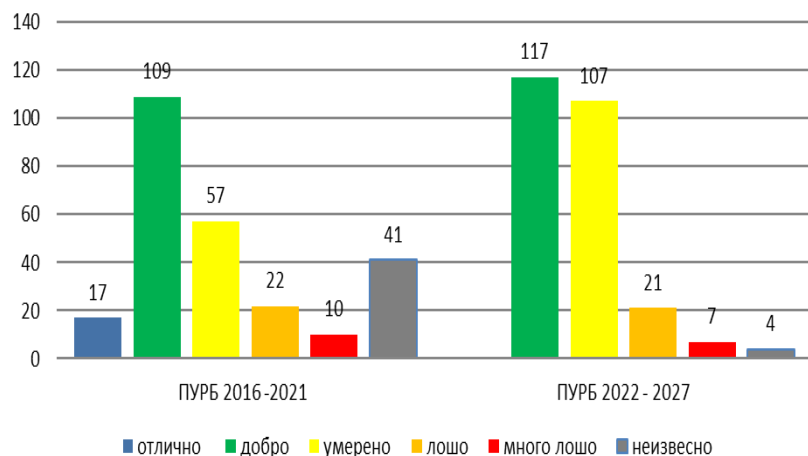
Значим натиск - натискът, който сам и/или в кумулация с друг натиск води до непостигане на целите за добро състояние на водното тяло

Екологично състояние на повърхностните водни тела

- Подобрене в оценките на екологичното състояние
 - Валидирана е типологията на повърхностните ВТ
 - Актуализирана е класификационната система за някои БЕК и ФХЕК
- Извършена е оценка на хидроморфологичните елементи за качество
- Въведена е класификационна система за оценка на речен тип R6 (Долен Дунав) за ФХЕК

Сравнителна оценка екологично състояние/ потенциал ПУРБ 2 и ПУРБ 3

- В добро екологично състояние са оценени **46 %** от ВТ (**44,14 %** в ПУРБ 2016-2021 г.)
- Подобрено е състоянието на отделни елементи и/или отделни групи елементи за качество
 - Биологични ЕК - **150 бр. ВТ** в ПУРБ 2022-2027 (ПУРБ 2016-2021 г. – **124 бр. ВТ**)
 - Физикохимични ЕК – **147 бр. ВТ** в ПУРБ 2022-2027 (в ПУРБ 2016-2021 г. – **105 бр. ВТ**)
- Намален е броя на телата в неизвестно състояние

Химично състояние на повърхностните водни тела

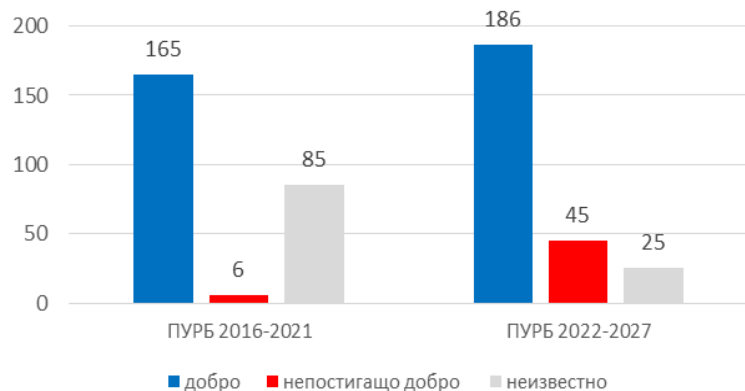
Подобрения в мониторинга на приоритетни вещества (ПВ):

- Разширен обхват на показателите (в България от 45 ПВ се анализират 43 бр.)
- Мониторинг в изискуемите матрици (вода, биота и седимент)

Оценката на химичното състояние е изготвена чрез изчислителен инструмент и съгласно актуализирана Методика.

- В добро химично състояние са **72 %** от ВТ (**64,4 %** в ПУРБ 2016-2021)
- Намален е броя на ВТ в неизвестно състояние - **25 бр.** (85 бр. в ПУРБ 2016-2021)
- **29 бр.** водни тела са оценени в непостигащо добро състояние, заради установени отклонения в матрица биота на веществата от групата на т.нар. „повсеместни замърсители“

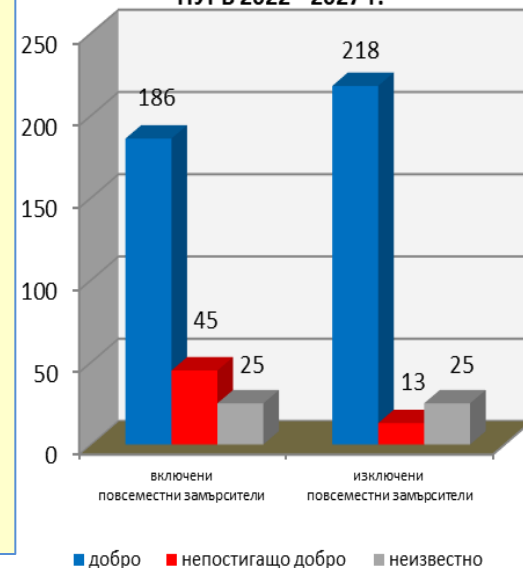
Оценка на химичното състояние на повърхностните водни тела ПУРБ 2016 - 2021 и ПУРБ 2022-2027

Повсеместни замърсители

- вещества, които са токсични, устойчиви и биоаккумулятивни (РВТ). РВТ могат да бъдат откривани в продължение на десетилетия във водната среда на нива, представляващи съществен риск. РВТ се разпространяват на далечни разстояния.

Химично състояние на повърхностните водни тела в ДРБУ ПУРБ 2022 - 2027 г.

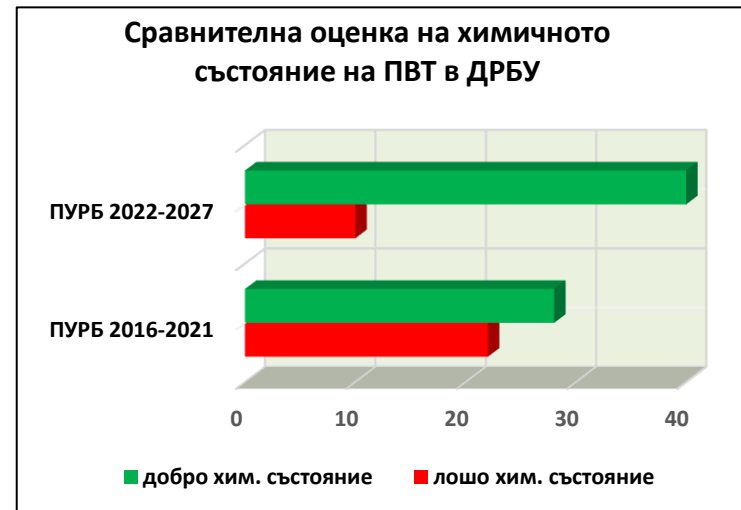

Оценка на състоянието на подземните водни тела

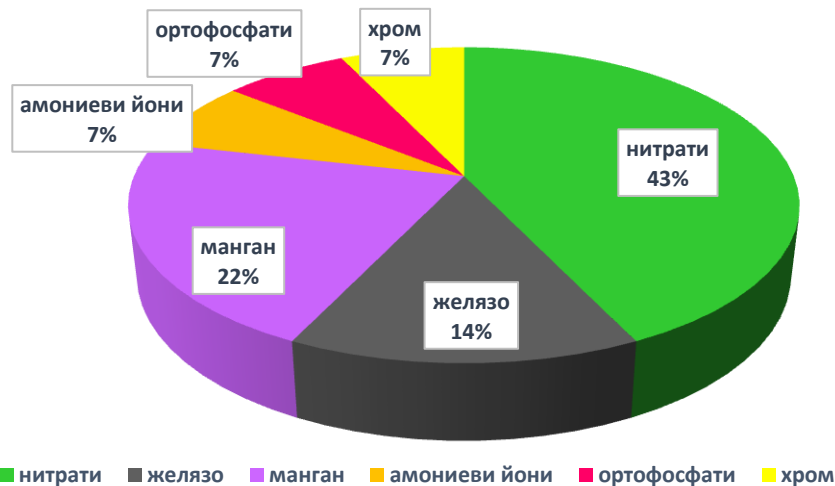
- Увеличен е броят на пунктовете за мониторинг за оценка на химичното състояние на подземните водни тела;
- Разширен е обхвата на анализирани вещества в подземните води;
- Изведени са нови фонове и прагови стойности за някои елементи/ вещества.

➤ **Запазва се доброто** количествено състояние на всички подземни водни тела

➤ Намален е броят на ПВТ в риск – 7 бр. (спрямо 13 бр. в ПУРБ 2016-2021г.)

Процентно разпределение на замърсителите в ПВТ

- **10 бр.** водни тела са оценени в лошо химично състояние (при **22 бр.** в ПУРБ 2016-2021 г.)
- **Основни замърсители** в ПВТ, причина за не-добро състояние:
 - Нитрати - 6 бр. ПВТ
 - Манган - 3 бр. ПВТ
 - Желязо - 2 бр. ПВТ
 - Хром - 1 бр. ПВТ
 - Ортофосфати - 1 бр. ПВТ
 - Амониеви йони – 1 бр. ПВТ

11

Цели и изключения

➤ Повърхностни води:

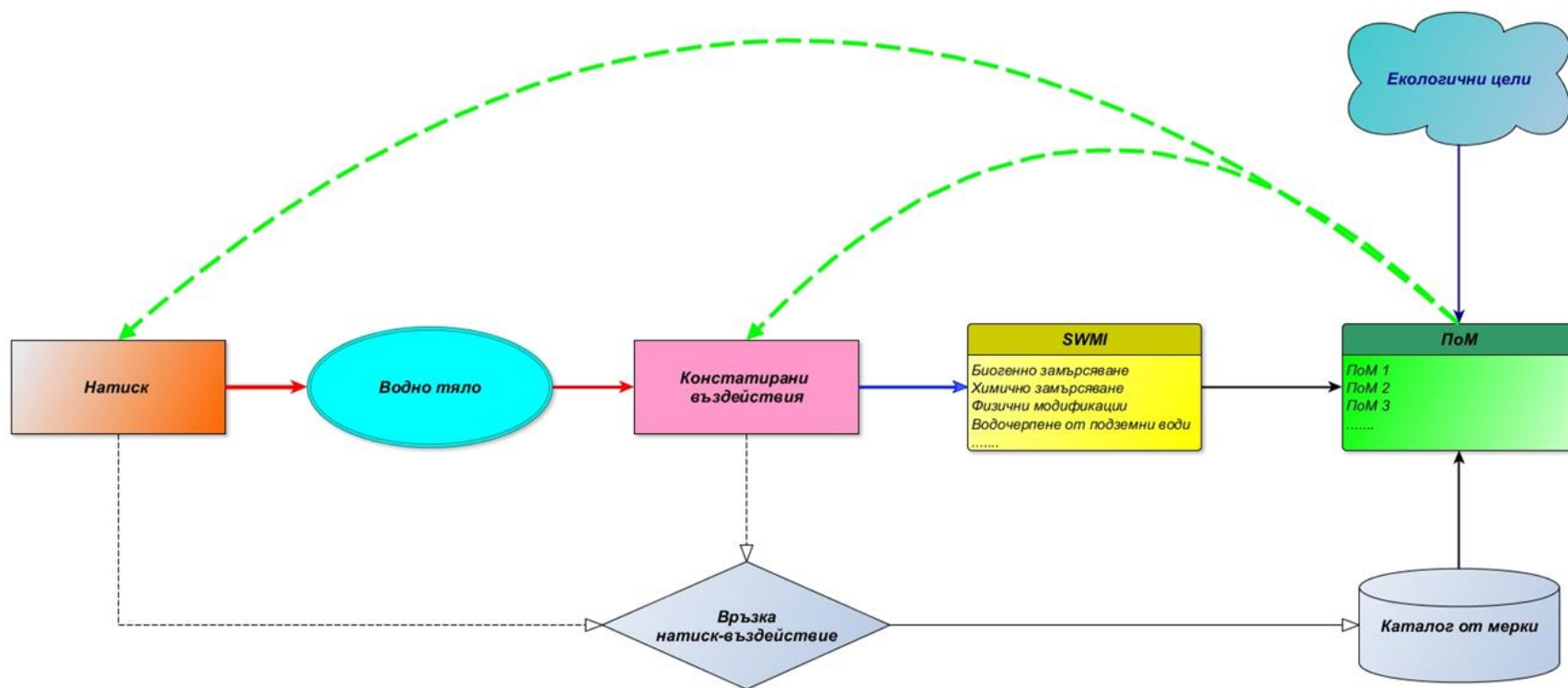
- **129 бр.** ВТ са постигнали целта си от ПУРБ 2016-2021
- В ПУРБ 2016-2021 г. **85 бр.** водни тела са били в неизвестно **химично** състояние. От тях: **52 бр.** постигат целта (добро хим. състояние) и **19 бр.** водни тела постигат **частично** целта (по отделни показатели)
- **Изключения от постигане на добро състояние- 187 бр.** повърхностни ВТ (*за 47 бр. обоснованото изключение е за удължаване на срока по естествени причини*)

➤ Подземни водни тела

- **Химично състояние – 28 бр.** ВТ постигат целта за запазване на добро състояние; **12 бр.** ПВТ постигат за достигане добро състояние; **8 бр.** ПВТ постигат поставената цел съгласно обоснованите изключения в ПУРБ 2016. **Не-постигнати цели – 2 бр.** ПВТ
- **Количествено** състояние: Всички **50 бр.** ПВТ постигат целта за запазване на добро количествено състояние
- **Изключения от постигане на екологичните цели – 10 бр.** ПВТ – удължен срок за постигане на добро химично състояние до 2027г.

При актуализацията на Програмата от мерки са взети предвид:

- идентифицираните източници на натиск и отчетените въздействия;
- планираните екологични цели;
- степента на прилагане и отчетения ефект от ПоМ към предходния планов период.

Програма от мерки (ПоМ) в проекта на ПУРБ 2022 – 2027 г.

- Мерките са избрани от единен каталог от мерки, разработен на национално ниво
- Планираните мерки са насочени към значимите източници на натиск с посочени конкретни водни тела (където приложимо)
- Актуализираният списък с мерки за ДРБУ съдържа мерки, свързани с:
 - регулаторни режими, свързани с водовземане и ползване на водите
 - превантивни дейности за запазване и подобряване на доброто състояние на повърхностните и подземните води, и зоните за тяхната защита;
 - дейности, свързани с **подобряване на мониторинга** на водните тела и зоните за тяхната защита;
 - дейности, свързани с **подобряване на методологичната осигуреност**

Мерки за намаляване на замърсяването от точкови източници чрез изграждане на канализационни системи

Мерки за намаляване на замърсяването чрез закриване на депа, които не отговарят на екологичните изисквания

Мерки за намаляване на хидроморфологичния натиск и подобряване на екологичното състояние

Мерки за ефективно управление; запазване и подобряване състоянието на повърхностните води

Мерки за запазване и подобряване състоянието на подземните води

Мерки за опазване на зоните за защита на водите

ПОМ ДРБУ

Ключова роля в процеса на актуализация на ПУРБ 2022 – 2027г. играят консултациите със заинтересованите страни и обществените обсъждания, които се извършват на различните етапи от разработването на плана.

- **Проектът на ПУРБ в Дунавски РБУ е публикуван** на интернет страницата на БДДР за консултации с обществеността на **30.03.2024 г.** (обяви в печатните и електронните издания на вестник 24 часа и вестник България днес)
- **Срок на консултациите** от 6 месеца- до **30.09.2024 г.**
- В срока за консултации всички заинтересовани страни и граждани можеха да подават становища и предложения, вкл. попълнят анкета

➤ **Срещи със заинтересованите страни:**

✓ **На национално ниво – МОСВ**

- **Откриваща среща** за консултациите на 14.05.2024 г.
- **„ГРАДСКА СРЕДА – Домакинства и ВиК сектор“** дискуссионна среща на 15.05.2024 г.
- **„ИКОНОМИКА и ЕНЕРГЕТИКА“** дискуссионна среща на 15.05.2024 г.
- **„Черно море“** дискуссионна среща на 22.05.2024 г.
- **„СЕЛСКО СТОПАНСТВО И ГОРИ“** дискуссионна среща на 22.05.2024 г.

Подробна информация е публикувана на интернет страницата на МОСВ - програма , презентации и участници

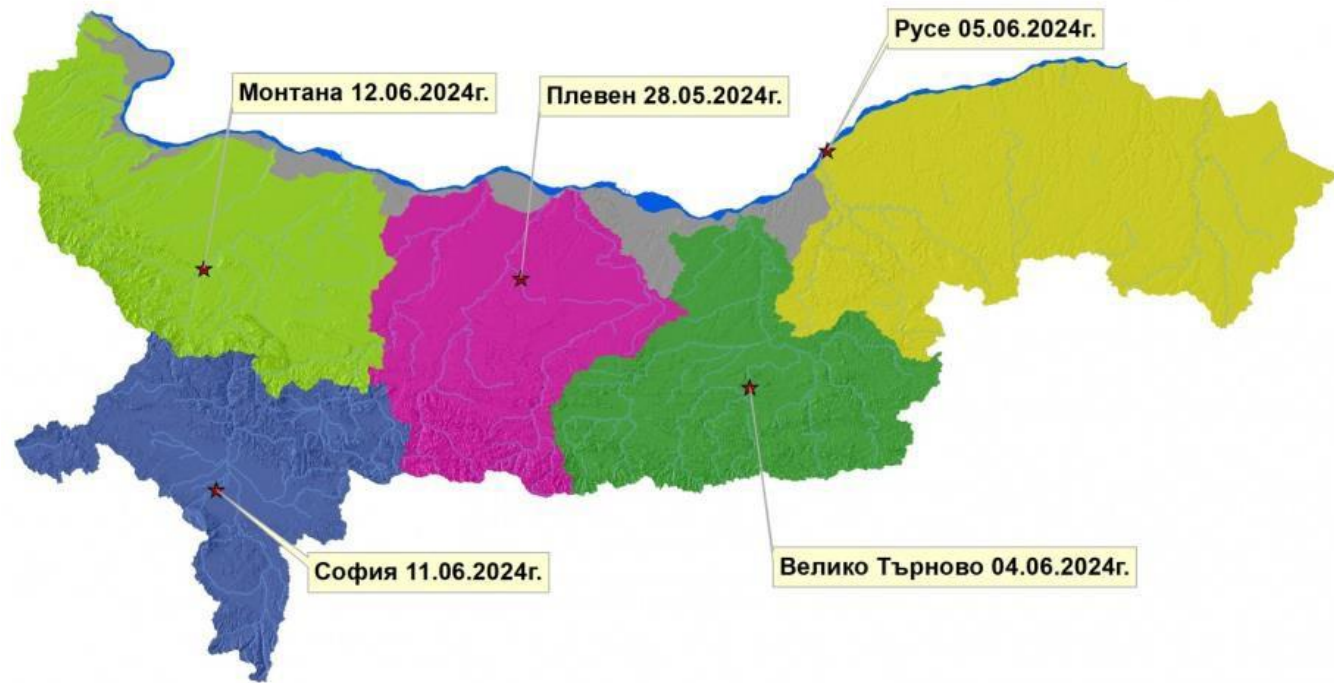

➤ **Срещи със заинтересованите страни:**

✓ **На басейново ниво** организирани от БДДР - за всяка среща са публикувани:

- Дневен ред
- Презентация
- Присъствен списък
(215 бр. участници)
- Протокол от срещата

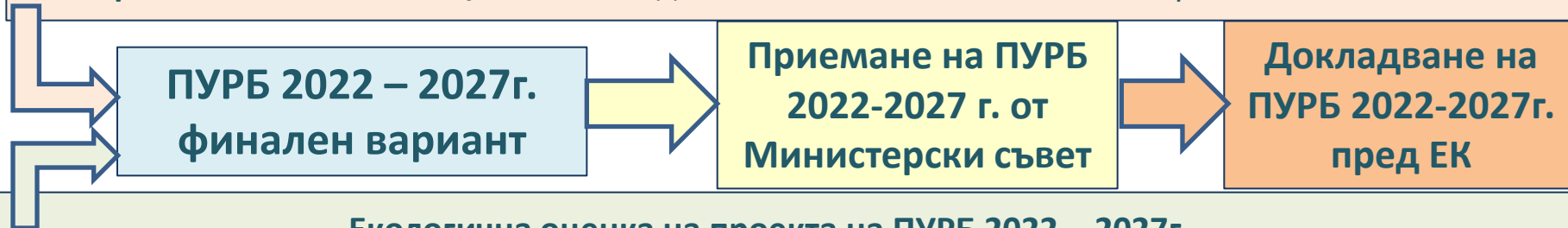
**График за обществено обсъждане
на Проект на ПУРБ 2022 - 2027г.**

Регистър на постъпилите в БДДР писмени становища по Проект на ПУРБ 2022 - 2027 г. (актуален към 11.10.2024 г.) е публикуван на интернет страницата на дирекцията в секция " ПУРБ 2022-2027 в Дунавски райони" и "Консултации с обществеността"

Отразяване на постъпилите предложения от обществените консултации на ПУРБ 2022 – 2027г.

- Анализ на постъпилите предложения от обществените консултации по Проект на плана и изготвяне на актуализирани **Документи в резултат на приключили обществени консултации по Проекта на ПУРБ 2022-2027 г.** за ДРБУ (работен вариант към дата 13.11.2024г.) - публикувани в хода на обществените консултации по ДЕО:
- Отразяване на постъпилите предложения от **обществените консултации във финалния вариант на ПУРБ** – допълване/редактиране на текстовата част/приложенията към разделите;
- Отразяване на **становището по ЕО** – допълване на текстовата част и приложенията.

Екологична оценка на проекта на ПУРБ 2022 – 2027г.

- **Обществени консултации** по Доклад по екологична оценка (ДЕО) и Доклад за оценка на степента на въздействие върху предмета и целите на защитените зони (ДОСВ): от 22.10 до 21.11.2024 г.;
- **Обществено обсъждане** на ДЕО - 26.11.2024 г. от 10.00 ч. в БДДР;
- **Отразяване** в ДЕО и ДОСВ на **постъпилите становища** – допълване на докладите/приложенията;
- Провеждане на **Висш експертен екологичен съвет** към МОСВ;
- **Становище по Екологична оценка** за съгласуване на проекта на ПУРБ 2022 – 2027 г.;
- **Допълване** на проекта и изготвяне на финален вариант на **ПУРБ 2022 – 2027 г.**;
- **Обобщена справка** (отразяване на становището по ЕО) – изготвяне от БДДР/приемане от МОСВ.

БЛАГОДАРЯ ВИ ЗА ВНИМАНИЕТО !